

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:379

av Hanif Bali (M)

Ökat statligt ansvar för skolor där eleverna inte når kunskapsmålen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förändrat uppdrag till Skolinspektionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör inrättas en nationell resurs som kan stötta skolor med dåliga resultat.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de skolor som inte höjer resultaten ska kunna läggas ned oaktat vem som är huvudman.

Motivering

Alliansregeringen genomförde den största omläggningen av skolan sedan 1800-talet med målsättningen att upprätta en kunskapsskola för att alla ska få en bra start i livet, oavsett bakgrund. Den tidigare regeringen inrättade även Skolinspektionen, en ny lärarutbildning, lärarlegitimation och karriärtjänster för lärare. Skolan har även fått en ny skollag, nya läroplaner och tidigare betyg har införts. Resultatet av reformerna kommer att dröja men de är steg i rätt riktning för att höja kunskapsresultaten och stärka likvärdigheten.

Nu ser vi dock att mer behöver göras för att höja kvaliteten på undervisningen i skolorna. Med anledning av detta föreslår vi ett nytt nationellt stödprogram utifrån tre ansvarsnivåer för skolor som inte håller kunskapsgarantin gentemot eleverna. För fristående skolor kan tillståndet ytterst dras in. Med detta förslag ökar

ansvarsutkrävandet för kommunerna att ge sina skolor förutsättningar att klara kunskapsuppdraget.

Nytt uppdrag till Skolinspektionen

Den statliga Skolinspektionens granskningar av skolor behöver utgå mer från elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. I dag ges ofta skolor ett föreläggande av Skolinspektionen där skolan måste åtgärda de brister som inspektionen identifierar. I stället för att fokusera på olika former av dokumentation och de mer allmänna målen i läroplanen ska en tydligare koppling till elevers resultat och de förutsättningar som skolan har att klara kunskapsuppdraget. Nationella provresultat bör vara en naturlig utgångspunkt. Skolorna ska fortsatt ha ansvar för att åtgärda de brister som Skolinspektionen identifierar, men med det förändrade uppdrag vi vill ge Skolinspektionen får skolledningen genom den statliga tillsynen ett mer effektivt stöd i sitt utvecklingsarbete.

Inrätta en nationell resurs

Det är inte acceptabelt att det finns skolor som år efter år uppvisar låga resultat. Det krävs en nationell resurs som kan sättas in då Skolinspektionen identifierar en skola där man inte lyckats stödja elevernas lärande tillräckligt. Skolverket bör ansvara för att ett nationellt stöd ges, till exempel lärarhandledning, speciallärarkompetens, ledarskapsutbildning och förstärkt elevhälsa. Grunden har lagts med den nya skollagen som innebär att Skolinspektionen kan kräva att åtgärder vidtas. Skolhuvudmannen ska vara huvudansvarig för finansiering av åtgärderna. Detta sänder en viktig signal om att huvudmännen inte kan luta sig tillbaka förrän alla elever faktiskt får med sig de kunskaper de har rätt till i de olika ämnena. En ny permanent nationell resurs kan ersätta flertalet av de riktade, tillfälliga statsbidragen och därmed bli mer inriktad på att både höja kunskapsresultat och öka likvärdigheten. Det skapar också mer långsiktiga förutsättningar för skolor, vilket gynnar ett systematiskt skolutvecklingsarbete. Många av dagens olika statsbidrag ges till de skolor som ansöker om dem och det sammanfaller inte alltid med de skolor som har störst utmaningar.

Möjlighet att lägga ner misskötta skolor

Alla elever får inte det stöd de behöver för att nå kunskapskraven. Förra året var det 13 procent som inte fick med sig tillräckliga kunskaper från grundskolan för att komma in på ett nationellt program i gymnasiet. Andelen obehöriga till gymnasiet kan vara så hög som 75 procent i vissa skolor. Det innebär att det finns tusentals elever där verksamheten inte bedrivs i enlighet med skollagen och som inte uppfyller de av staten uppställda målen.

Nya Moderaterna menar att i de fall där skolan har genomgått steg ett med Skolinspektionen och steg två med det nationella stödprogrammet, men fortfarande uppvisar stora brister, ska staten inte acceptera fortsatt låga kunskapsresultat. Den ansvariga huvudmannen ska i ett tredje steg avkrävas en tydlig plan som visar hur man inom en viss tidsram genom ytterligare åtgärder ska säkerställa den undervisning och stöd av en kvalitet som ger eleverna möjlighet att nå kunskapskraven. Om så inte sker inom denna tidsram ska även kommunala skolor kunna läggas ned genom statligt beslut, om inte kommunen själv redan fattat det beslutet.

Hanif Bali (M)